

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 0712-6/2019/1

Datum: 21. 1. 2019

Zadeva: **Priporočila Informacijskega pooblaščenca glede skupnih upravljavcev**

Splošna uredba o varstvu podatkov (uredba) v prvem odstavku 26. člena določa pojem skupnega upravljavca: gre za dva ali več upravljavcev, ki **skupaj določijo namene in načine obdelave**.

NAMENI IN NAČINI OBDELAVE:

Bistvena je torej skupna določitev namenov in načinov obdelave. Dva ali več upravljavcev morajo skupaj določiti namene (razloge, obseg in cilje) in načine (sredstva in metode) obdelave osebnih podatkov. Udeležba skupnih upravljavcev pri določanju namenov in načinov konkretne obdelave je lahko zelo različna. Za določitev medsebojnih razmerij so bistvene vloge posameznih subjektov pri pridobivanju podatkov, določanju namenov in sredstev obdelave ter izvrševanju pravic posameznikov, katerih podatki se obdelujejo. Nikakor ni nujno, da ima vsak od upravljavcev pri tem enakovredno vlogo ter tudi ne pomeni nujno enakovredno porazdeljene odgovornosti. Tako so lahko posamezni skupni upravljavci vključeni v različne stopnje konkretne obdelave osebnih podatkov in v različnem obsegu. Ni namreč potrebno, da ima vsak upravljavec nadzor nad vsemi stopnjami konkretne obdelave. Tudi nameni in sredstva obdelave niso nujni vedno skupni oziroma enaki, morajo pa biti skupno določeni. Ob tem pa je treba stalno zagotavljati spoštovanje temeljnih načel obdelave osebnih podatkov, zlasti načela zakonitosti, preglednosti in poštenosti obdelave. Vključitev več upravljavcev namreč lahko hitro vodi do prevelike kompleksnosti obdelave in nejasno določenih odgovornosti, kar pomeni večje tveganje za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo podatki. V takih primerih je priporočljiva izdelava ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov¹.

V kolikor upravljavci ne delujejo enotno in ne obdelujejo podatkov za skupno določene namene in na skupno določene načine, ne gre za skupne, ampak za ločene, samostojne upravljavce.

Ob tem velja izpostaviti, da mora vsak izmed skupnih upravljavcev imeti samostojno pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov, ki je v posameznem primeru lahko, ni pa nujno enaka.

PRIMERI:

Skupni upravljavci se v praksi pojavljajo zlasti v naslednjih primerih zbiranja in uporabe osebnih podatkov:

- skupne akcije, nagradne igre, promocijske aktivnosti, natečaji in podobne dejavnosti;
- skupni videonadzor vstopov v poslovne prostore z več lastniki in najemniki;
- skupne informacijske baze;

¹ Več o ocenah učinka: <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/kljucna-podrocja-uredbe/ocena-ucinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/>

- klinično preizkušanje zdravil s strani več udeležencev;
- skupna ureditev in uporaba določene infrastrukture (spletne platforme);
- dogodki in prireditve z več organizatorji;
- skupne oglaševalske akcije.

Bistveno je, da so torej vsi vključeni subjekti upravljavci in skupaj določijo namene in načine obdelave.

MEDSEBOJNI DOGOVOR

Skupni upravljavci na pregleden način **z medsebojnim dogovorom** določijo dolžnosti vsakega od njih z namenom izpolnjevanja obveznosti v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, zlasti v zvezi z uresničevanjem pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in nalogami vsakega od njih glede zagotavljanja informacij iz členov 13 in 14, razen če in kolikor so dolžnosti vsakega od upravljavcev določene s pravom Unije ali pravom države članice, ki velja za upravljavce. Z dogovorom se lahko določi kontaktna točka za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki.

Dogovor odraža **vlogo** vsakega od skupnih upravljavcev in njegovo **razmerje do posameznikov**, na katere se nanašajo osebni podatki. Bistveno vsebino dogovora se da na voljo posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki. Posameznikom je torej treba dati na voljo pregleden opis medsebojnih odnosov udeleženih upravljavcev in njihove odgovornosti do posameznikov. Posameznik mora biti obveščen komu vse zaupa osebne podatke, katere osebne podatke in za katere namene ter kakšne so njegove pravice. Podana informacija mora biti jasna, pojasnjevati mora obseg obdelave, njene posamezne faze in subjekte, ki jih izvajajo. Jasno morajo biti določene tudi odgovornosti posameznih upravljavcev za posamezne faze obdelave. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko ne glede na pogoje dogovora uresničuje svoje pravice v skladu z uredbo glede vsakega od upravljavcev in proti vsakemu od njih. Vsak upravljavec mora tako biti zmožen ustrezno obdelati posameznikovo zahtevo ter mu zagotoviti izvrševanje njegovih pravic v skladu z uredbo.

Oblike tega dogovora, za razliko od dogovora med upravljavcem in obdelovalcem iz 28. člena, uredba posebej ne določa. Dogovor mora biti transparenten in mora jasno odražati vloge in odgovornosti vsakega upravljavca. IP priporoča, da se sklne samostojni pisni dogovor ali pa se vsebina dogovora zapiše v Politiki zasebnosti posameznih upravljavcev.

ODGOVORNOST

Splošna uredba o varstvu podatkov nadalje v drugem odstavku 82. člen določa, da je **vsak upravljavec**, vključen v obdelavo, **odgovoren za škodo**, ki jo povzroči obdelava, ki krši to uredbo. Nadalje v četrtem odstavku istega člena določa, da kadar so v isto obdelavo vključeni več kot en upravljavec ali obdelovalec ali sta vključena oba, upravljavec in obdelovalec in kadar so ti na podlagi odstavkov 2 in 3 odgovorni za katero koli škodo, nastalo zaradi obdelave, je **vsak upravljavec ali obdelovalec odgovoren za celotno škodo**, da se zagotovi, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, prejme učinkovito odškodnino.

V petem odstavku 82. člena pa je določeno, da kadar je upravljavec ali obdelovalec v skladu z odstavkom 4 plačal celotno odškodnino za nastalo škodo, je ta upravljavec ali obdelovalec upravičen, da od drugih upravljavcev ali obdelovalcev, vključenih v isto obdelavo, **zahteva povračilo tistega dela odškodnine, ki ustreza njihovem delu odgovornosti za škodo** v skladu s pogoji iz odstavka 2.

Posamezniki torej lahko uveljavljajo svoje pravice proti vsakemu posameznemu skupnemu upravljavcu, vsak od njih pa navzven solidarno odgovarja za celotno škodo, nastalo zaradi obdelave, razen če dokaže, da v nobenem primeru ni odgovoren za dogodek, ki povzroči škodo. Solidarna odgovornost velja tudi, če skupni upravljavci nimajo sklenjenega medsebojnega dogovora.

Kadar so upravljavci ali obdelovalci vključeni v isto obdelavo, je torej vsak upravljavec ali obdelovalec odgovoren za celotno škodo. Kadar pa so upravljavci ali obdelovalci združeni v isti sodni postopek v skladu s pravom države članice, se lahko odškodnina porazdeli v skladu z odgovornostjo vsakega upravljavca ali obdelovalca za škodo, ki je bila povzročena zaradi obdelave, če je zagotovljeno, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki in ki je škodo utrpel, prejme celotno in učinkovito odškodnino. Vsak upravljavec ali obdelovalec, ki je plačal celotno odškodnino, lahko naknadno začne postopek za povrnitev stroškov zoper druge upravljavce ali obdelovalce, vključene v isto obdelavo.

Vsak skupni upravljavec je tudi samostojno popolnoma odgovoren za izpolnjevanje zahtev uredbe napram pristojnim nadzornim organom.

PRIPOROČILA GLEDE DOGOVORA:

IP priporoča, da dogovor o skupnem upravljanju vsebuje vsaj:

- uvod (upravljavci, ki sklepajo dogovor in njihovi kontaktni podatki, pravna podlaga dogovora, sklic na določbe Splošne uredbe o varstvu podatkov o skupnem upravljanju),
- pomen izrazov (priporoča se sledenje opredelitvam iz Splošne uredbe o varstvu podatkov ter po potrebi vpeljava dodatnih izrazov za namen dogovora),
- obseg obdelave,
- pravno podlago obdelave,
- namene in način obdelave,
- vrste osebnih podatkov, ki bodo predmet obdelave,
- način pridobivanja podatkov,
- rok hrambe podatkov,
- uporabnike ali kategorije uporabnikov osebnih podatkov,
- prenos osebnih podatkov v tretje države ali mednarodne organizacije,
- pravice posameznikov (dostop, popravek, izbris, omejitve obdelave, prenosljivost, ugovor, avtomatizirana obdelava) in način njihovega izvrševanja,
- način obravnavanja pritožb,
- varnost osebnih podatkov (tehnične in organizacijske ukrepe),
- dolžnosti, postopek in način poročanja v primerih kršitev varnosti osebnih podatkov,
- pristojni nadzorni organ in način komuniciranja z njim,
- način reševanja sporov v zvezi z dogovorom,
- skrbnike dogovora,

- navedbo pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov in njihove kontakte,
- veljavnost dogovora.

Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,

informatična pooblaščenka